

Sport a móda

Katalog vydaný ke stejnojmenné výstavě, která se konala v Obecním domě v Praze od 30. června do 12. září, získal první cenu v soutěži Nejkrásnější česká kniha roku 2004 v kategorii Katalogy.

O katalogu jsem si povídala s grafikem Martinem Strnadem ze studia Heyduk, Musil & Hošek.

Mohl byste přiblížit vaši práci na katalogu?

Naše práce byla na klíč. Upravovali jsme a vyráběli veškeré materiály k propagaci této výstavy. Postavili jsme celou kostru výstavy, katalogu přes design, korektury až po finální tisk. Výhodou bylo, že jsme tiskli v naší partnerské tiskárně. Byli jsme tak celou dobu zodpovědní za kvalitu. Vždy mě nejvíc zajímá spojení funkce a formy. Jednotlivé modely sportovního oblečení, které byly vystavovány, jsou archívem muzea již několik desítek let a bylo jasné, že katalog ožíví prvky moderní časopisecké úpravy. Samozřejmě šlo pouze o citaci a nikoliv o vytvoření nového časopisu. Při výběru písma jsem hledal takové, které spojí funkci titulkového písma a zároveň bude působit jako značka časopisu. Zvolil jsem Interstate. Je použité na dálničném informačním systému ve Spojených státech (viz Font 73) a díky své monumentalitě a zároveň jednoduchosti se hodilo pro hlavní titulkové písmo. Na obálce jsme místo lesklého laku použili matný, a dodali tak příjemný pocit, který máte, když katalog držíte v ruce. Obálka je svou gramáží něco mezi přebalem knihy a obálkou magazínu.

Jak jste se k této zakázce dostal?

Předkládal jste více návrhů?

Byli jsme osloveni ze strany Obecního domu. Prezentace návrhů se omezila na mutaci hlavního motivu figurín. Byl jsem přesvědčen, že jdeme správnou cestou. K drobným úpravám došlo, ale projekt byl kladně vnímán

již od začátku. Spolupráce s autorkami konceptu a fotografem byla výborná. Obecní dům zcela respektoval naše pojetí designu. Pro spolupráci je to víc než důležité. Hlavně v českém prostředí toto velmi postrádám. Myslím si, že zadavatelé již chápou, že kvalitní design potřebují a závisí na něm i jejich komerční úspěchy. Neustále však mají potřebu věci měnit, a to kolikrát jen z důvodu, že celý projekt financují. Je to paradox. Fotograf Gabriel Urbánek, který fotil jednotlivé figuríny a hlavní motiv, věděl přesně, co hledáme, a tak jsme měli za jediný den focení k dispozici finální materiál.

Publikace Sport a móda je velice výrazná svou obálkou. Moc se mi líbí, je moderní a retro zároveň...

Děkuji. To vypadá, že obálka splnila svůj účel. Je to tak, jak říkáte. Chtěli jsme zaujmout a přilákat. Formát, vyklápec obsah a použitý motiv měly nést výrazné prvky moderního časopisu, ale současně naznačit, že se jedná o téma začínající v roce 1860 a končící skoro až v současnosti. Je to, jako když byste si koupili dnešní časopis třeba před 140 lety.

Pro pozadí figurín na obálce je použit vzorek z nějaké látky?

Bylo důležité najít spojovací prvek mezi jednotlivými materiály výstavy. Hledal jsem také pozadí pro figury, které jednak doplňují atmosféru, ale nepřibije samotnou fotografii. Textu je na obálce a vůbec na celém motivu až dost, a tak barevnost držela celý dojem na uzdě. Zašel jsem do UPM, kde jsem dostal k dispozici právě koupený vzorník látek. Jednalo se o obrovský katalog, ve kterém bylo

něco přes 500 vzorků. Byly tam i staré vzory, což přesně zapadalo do našeho konceptu. Jeho finální podoba byla i tak stylizovaná do grafičtější podoby.

Podobně jako obálka katalogu vypadá i plakát výstavy...

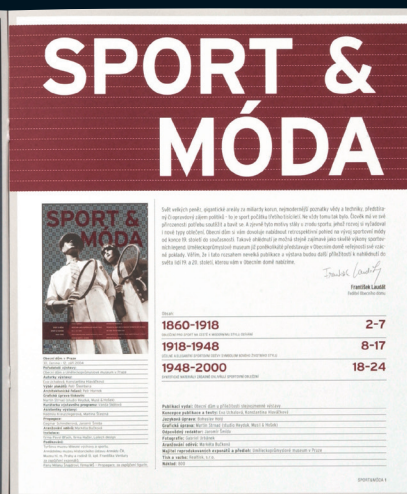
Pokud se jedná o zakázku, kde rozsah použití je na více materiálech (citylight, katalog, atd.), vždy se nám jedná v první řadě o to, najít hlavní motiv aplikovatelný na vše. Asi se nedá říct, že něco vznikalo dříve a něco později. V případě této zakázky jsme motiv měli a při focení jednotlivých figurín jsme věděli, že musíme počítat i s šířkovým formátem fotografie. Jednotlivá specifika, jako například, že obálka bude mít ještě navíc vyklápec obsah, vznikají až při zpracovávání jednotlivých materiálů. Nechtěli jsme používat více motivů a třístit tak celkovou inzerci výstavy.

Která z oceněných knih letošní soutěže o Nejkrásnější knihu se Vám líbila nejvíc?

Mám takové dva favority. Kniha František Skála od Františka Skály (úprava studia Najbrt) má veliký náboj. Jeho tvorba je živelná a plná fantazie. Na designu a úpravě knihy je vidět, že perfektně doplňují obsahovou stránku. Kolikrát se stává, že grafik nadradí svou vlastní prezentaci nad obsahem, který má upravit. Druhá, hodně kvalitní práce, je sbírka Máj v grafické podobě Luboše Drtiny. Velmi citlivá ilustrace a práce s typografií.

Na čem momentálně pracujete? Co nového připravujete?

Momentálně (již půl roku) pracuji na knize pro Národní galerii s názvem „100 děl z NG

v Praze". Kniha prezentuje 100 nejvýznamnějších uměleckých děl ze starých sbírek NG. Bude mít něco přes 250 stran a celá bude zasazená do dřevěného rámu. Pro mě je to velmi zajímavý projekt, který je velmi komplikovaný a náročný jak na výrobu, tak na sladění. Co nového připravují? To je jednoduché, už asi dva roky chceme vydat náš vlastní profil, ale znáte to, kovářova... S kolegou Filipem Heydukem jsme členy TypoDesignClubu a je na mně, upravit další díl ročenky TDC. Vydání bude spojeno s výstavou TDC v Maďarsku, kterou také připravujeme.

Několik otázek ke katalogu a výstavě jsem také položila autorkám koncepce publikace a textů Evě Uchalové a Konstantině Hlaváčkové z Uměleckoprůmyslového muzea. Že publikaci byla udělena první cena, se dozvěděly náhodou od známých, neboť je oficiálně nikdo neinformoval.

Co na publikaci považujete za nejzajímavější?

E.U.: Řekla bych, že to jsou tři hlavní věci: 1. téma, které je nejen zábavné, ale i důležité z hlediska historie odívání a životního stylu, a pokud vím, dosud nikdy nebylo tímto způsobem zpracováno, 2. fotografie oděvů na starších obchodních figurínách s hlavami, rukama a nohama, 3. grafické řešení formou módního časopisu. K.H.: Podle mě u tohoto katalogu byly významným posunem fotografie. Téma je pak přínosné z našeho hlediska tím, že je poprvé vyhraněnější a není určeno např. jen dobou.

Co bylo podnětem k uspořádání stejnojmenné výstavy?

E.U.: Hlavním podnětem našich výstav jsou vždy sbírky UPM v Praze, které jsou natolik bohaté, že každá jednotlivá sbírka by vystačila na vlastní specializované muzeum. S Obecním domem spolupracujeme dlouhá léta. Iniciativa k uspořádání výstavy oděvů vzešla od pracovníků výstavního oddělení. Na jejich žádost jsme nabídli několik alternativ, ze kterých si Obecní dům vybral právě výstavu sportovních oděvů. Nás to potěšilo, protože je to téma s velkou vypovídací hodnotou, nejen o samotném vývoji sportovního oděvu, ale i o jeho přínosu k formování moderního účelného a pohodlného oděvu, o životním stylu a společenských souvislostech v různých etapách vývoje české společnosti.

Obrazová stránka z katalogu 'H-13 Bombours' z roku 1930. Ukazuje módní oblečení a doplňky.

Obrazová stránka z katalogu 'Sportovní oděvy' z roku 1930. Ukazuje sportovní oblečení.

Fotografie z katalogu 'Sportovní oděvy' z roku 1930. Ukazuje módní oblečení.

Fotografie z katalogu 'Sportovní oděvy' z roku 1930. Ukazuje módní oblečení.

Jak celá koncepce katalogu vznikala?

E.U.: Koncepce katalogu odpovídá koncepci výstavy. Text je dělen do tří kapitol podle jednotlivých vývojových etap sportovního oblečení. Práci jsme měly rozdělenou, třetí část připravila dr. Hlaváčková. Pokud jde o obrazový doprovod, zahrnuje jednak samotné oděvní exponáty, dále dobové plakáty se sportovní tematikou ze sbírek UPM a do třetice obrazovou dokumentaci v soudobých časopisech, která byla vybírána z hlediska ilustrace životního stylu.

Jak se figuríny fotily?

E.U.: Obal, stejně jako všechny další ilustrace, fotografoval náš muzejní fotograf Gabriel Urbánek. Způsob fotografování na kompletních obchodních figurínách, střídání celých a detailních záběrů, různé formáty

obrázků i práce s textem zdůrazňují dynamiku sportovní tematiky a podporují koncepci grafika přibližli se typu módního časopisu.

Pro oděvy ze staršího období jsou použité krejčovské figuríny...

E.U.: Ano, použití dobových krejčovských panen má výhodu, že šaty na ně dokonale padnou, pokud jsou ovšem opravdu ze stejné doby a odpovídá velikost. S tím, jak se měnil ideál krásy, se měnila módní ženská silueta i proporce a krejčovské figuríny představovaly ideální postavu toho kterého období. Navíc ženské tělo bylo do značné míry deformováno korzety, takže štihlé pasy na oděvech z přelomu 19. a 20. století bychom na moderních figurínách těžko doplnili.